

Svenska veteranerna Stig Skogsberg och Åke Carlqvist lade ned en krans vid minnesstenen för den Svenska Frivilligbataljonen.

Stig Skogsberg minns fortfarande hur det var att komma till ett ödelagt Hangö för sjuttio år sedan, den 4 december 1941.

FOTO: DANIEL DONNER

Veteraner hedrade minnet av Hangöstriderna 1941

Stig hittade ryska

HANGÖ För sjuttio år sedan var Stig Skogsberg med i den grupp som först anlände till ett sönderskjutet Hangö, efter att ryssarna hade evakuerat staden.

På söndagen hade det gått exakt sjuttio år sedan det utarrangerade Hangö återtog från Sovjetunionen. 92-åriga svenska veteranen **Stig Skogsberg** har minnesbilderna kvar från den 4 december 1941. Han var med då en grupp svenska frivilligsoldater var först med att anlända till ett sönderskjutet och sönderbombat Hangö.

- På torget fanns en järnvägsvagn som var delvis

Hangöbataljonen

Som mest ingick 912 svenska frivilligsoldater i Hangöbataljonen.

En tredjedel av de frivilliga hade deltagit också i vinterkriget.

Bataljonen deltog inte i några stora strider, men gjorde många spaningsuppdrag och blev hårt beskjuten av fiendens artilleri, granatkastare och prickskyttar under tiden vid fronten.

Åtminstone 26 män stupade och 80 skadades under striderna.

nedgrävd. Där hittade vi också en livrädd ryss, som vi tog till fånga och som kompanichefen sedan för-

En grupp av bataljonens män (bland dem Stig Skogsberg) var de första att nå Hangö efter att ryssarna evakuerat staden.

Gruppen nådde staden den 4 december klockan 6.25, var efter Finlands flagga hissades på stadshuset tak.

Svenska Finlandsfrivilligas minnesförening har i dag nästan 700 medlemmar, varav 84 är veteraner.

Källa: Antero Uitto & Carl-Fredrik Geust: Hanko toisessa maailmansodassa

hörde, säger Skogsberg som fortfarande är pigg i benen och i skallen.

Soldaterna hade blivit för-

bjudna att röra saker, men Skogsberg och hans kamrater hittade ett lager med ryska matkonserver. De bröt upp konserverburkarna med sina bajonetter och värmdem över öppen eld.

- Det var något slags fisk, minns Skogsberg.

- Nästa morgon var våra ögon alldeles fastsvullna. Men fram emot eftermiddagen såg vi normala ut igen.

Åtta svenska veteraner

Enligt Skogsberg blev den svenska gruppen också beskjuten av egna trupper på eftermiddagen den 4 december. Orsaken var de engelska mantlarna som svenskarna hade på sig.

fiskkonserver

- Vi såg ut som ryssar.

Färden från frontlinjen till Hangö var inte lätt. När gruppen startade föregående dag hade de en grupp finländska pionjärer framför sig, men till slut fick de själva röja minorerna längs med vägen.

Skogsberg var en av åtta svenska veteraner med anhöriga som besökte Hangö i söndags i samband med årsdagen. Av de åtta stred tre på Hangöfronten, och Skogsberg var den enda som deltog i inmarschen till Hangö den 4 december 1941.

Också finlandssvenska veteraner från Västnyland och huvudstadsregionen deltog

i programmet på söndagen. Gruppen skulle hinna med bland annat mottagning på stadshuset i Hangö, samt besök på frontmuseet i Lappvik, Nylands brigad och minnesmärket i Harparskog.

Sparkad av häst i Kemi

För Skogsberg blev det här tredje gången han återvände till Hangö efter kriget. De första två gångerna var i samband med stridernas 35- och 50-årsdagar.

- På femtioårsjubileet drack vi champagne med ryssarna.

Av fotografierna inne i frontmuseet i Lappvik känner Skogsberg igen flera

stycken. Det är nämligen han som tagit dem.

- Ja, jag hade alltid kameran med.

- Här fick jag lära mig att varabrandman, säger Skogsberg och pekar på ett foto där fiendens brandgranater har antänt terrängen.

Lite finska kan han också. Det plockade han upp när han låg skadad på ett sjukhus nära Kemi i januari 1940, efter att ha blivit sparkad av en häst ovanför knäet. Skogsberg deltog som frivillig också i vinterkriget.

DANIEL DONNER

019 222 822

daniel.donner@vastranyland.fi